

بررسی اجزای موثر در کمیت و کیفیت DNA ژنومی استخراج شده از گونه‌های سیکلامن موجود در ایران

- میترا اعلانی، دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه باغبانی پردیس کشاورزی و منابع طبیعی کرج - دانشگاه تهران
- روح انگیز نادری، استادیار گروه باغبانی، گروه باغبانی پردیس کشاورزی و منابع طبیعی کرج - دانشگاه تهران
- احمد خلیقی، گروه باغبانی پردیس کشاورزی و منابع طبیعی کرج - دانشگاه تهران
- (مرحوم) علی وزوائی، گروه باغبانی پردیس کشاورزی و منابع طبیعی کرج - دانشگاه تهران
- سیدعلیرضا سلامی، دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه باغبانی پردیس کشاورزی و منابع طبیعی کرج - دانشگاه تهران

تاریخ دریافت: مرداد ماه ۱۳۸۴ تاریخ پذیرش: تیرماه ۱۳۸۵

Email: mitra_alaei@yahoo.com

چکیده

استخراج DNA ژنومی با کمیت و کیفیت مطلوب از نیازهای بنیادی زیست‌شناسی مولکولی است. استخراج DNA از بافت گیاه به علت حضور کربوهیدرات‌ها، تانن‌ها، ترکیبات پلی‌فنلی و پروتئین‌ها که بر کیفیت DNA اثر منفی می‌گذارد با مشکلاتی روبروست. لذا روش استخراجی که بتواند این مواد را به حداقل برساند باید تشخیص و مورد استفاده قرار گیرند. در این تحقیق چهار روش استخراج DNA شامل: ۱- Murray و Thompson، ۲- Doyle و Doyle، ۳- Dellaporta و همکاران، ۴- Lodi و همکاران به منظور انتخاب بهترین روش استخراج DNA از گیاه زینتی سیکلامن مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفتند. برای استخراج DNA، برگ‌های جوان و برگ‌های بالغ مورد استفاده قرار گرفت. کمیت و کیفیت DNA استخراج شده با هر چهار روش، با استفاده از روش‌های اسپکتروفتومتری، الکتروفورز بر روی ژل آگارز ۱٪، بررسی الگوی برش پذیری نمونه‌های DNA توسط اندونوکلازهای محدود کننده (*EcoRI*) و همچنین با انجام واکنش زنجیره‌ای پلیمرز (PCR) مورد مقایسه قرار گرفتند. در نهایت با توجه به کمیت و کیفیت DNA استخراج شده و نتایج حاصل از PCR، روش Murray و Thompson به منظور استخراج DNA با خلوص بالا از برگ‌های جوان و بالغ این گیاه زینتی انتخاب شد. بیشترین مقدار DNA با کیفیت مطلوب از یک گرم بافت برگی جوان به مقدار $395 \text{ ng}/\mu\text{l}$ ($79.1 \mu\text{g}/\text{g}$) با روش Murray و Thompson بدست آمد.

کلمات کلیدی: استخراج DNA، سیکلامن، کمیت و کیفیت DNA، PCR

Pajouhesh & Sazandegi No:73 pp: 11-16

Study on effective components on the quantity and quality of genomic DNA extracted from Iran cyclamen species

By: Alaei M., Post Graduate Student, Assistant Professor, ., R. Nader., A. Khalighi., A. Vezvaei (passed away) and A. R. Salami., Professor, Associated Professor and Ph.D student of Department of Horticulture, Faculty of Agriculture, University of Tehran, Karaj, Iran.

Genomic DNA extraction with a high quantity and quality is a basic requirement in molecular biology. DNA extraction from plant tissue because of presence of polysaccharids, tanens, phenolic compounds and proteins faced with some problems that negatively affect the DNA quality. DNA extraction methods should be identified to reduce these compounds. In order to select the best genomic DNA extraction method from cyclamen tissues, four DNA extraction methods (1) Murry and Thampson (1980), (2) Doyle and Doyle (1990), (3) Dellaporta et al (1983) and (4) Lodhi et al (1994) were compared. Young and well expanded mature leaves were used for DNA extraction. Quantity and quality of extracted genomic DNA were compared by applying the spectrophotometric, agarose gel electrophoresis, treatment with restriction endonuclease (*EcoRI*) and polymerase chain reaction (PCR). Ultimately, considering the quantity and quality of DNA and the results of PCR, the method of Murry and Thampson (1980) was recommended for high pure DNA extraction in this ornamental plant. Highest amount of DNA 395 ng/ μ l (79 μ g/g) was obtained from 1.0 g young tissue with good quality.

Keywords: Genomic DNA extraction, Cyclamen, DNA quality and quantity, PCR.

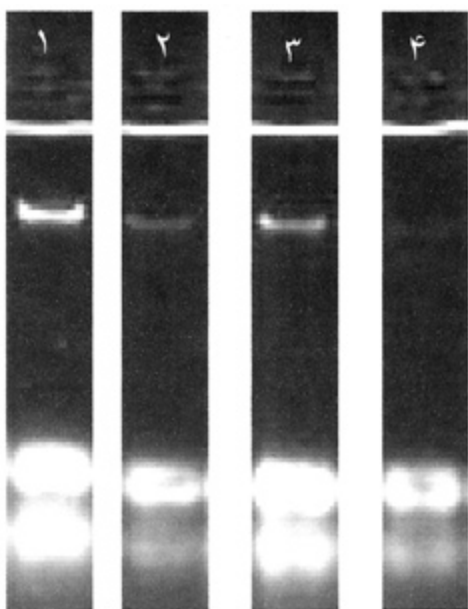
مقدمه

کلکسیون‌هایی از این گیاه را ممکن می‌سازد بنابراین ارزیابی و طبقه‌بندی ژرم پلاسما از مراحل مهم حفاظت این گیاه محسوب می‌شود. اگر چه شناسایی ژنوتیپ‌های سیکلامن در دانشکده کشاورزی کرج با استفاده از صفات مورفولوژیکی به صورت محدودی در گذشته انجام شده است اما به دلیل تأثیر عوامل محیطی روی این صفات، استفاده از روش‌های مولکولی برای شناسایی و تفکیک ژنوتیپ‌ها و ارقام مختلف آن اجتناب‌ناپذیر است. در این راستا استخراج و تهیه نمونه‌های مطلوب DNA از نظر کمیت و کیفیت برای انجام برنامه‌های مرتبط با این امر از جمله کاربرد نشانگرهای مولکولی چون AFLP, RAPD ضروری است.

روش‌های مولکولی، مدیریت آسانتر حفظ و نگهداری مجموعه‌های ژنتیکی را از طریق طبقه‌بندی ذخایر توارثی ممکن می‌سازد و استخراج DNA ژنومی با کمیت و کیفیت بالا یکی از نیازهای اساسی در تحقق اهداف یاد شده می‌باشد. روش‌های مختلفی به منظور استخراج DNA در گیاهان مختلف ارائه شده است. جهت استخراج DNA از گیاهان زینتی و درختان میوه از روش Doyle و Doyle استفاده شده است (۹)، (۱۱)، (۱۲). روش استخراج Lodi و همکاران (۱۳) برای استخراج DNA از مو، سیب، زردآلو، هلو، گیلاس و گل میمون به کار رفته است. روش Murry, Thompson (۱۴) به منظور استخراج DNA از گیاهانی مانند برنج، گندم، توتون، کلم و زیتون، سیب زمینی و گل رز به کار رفته است. Csaikl و همکاران (۹) روش استخراج دلاپورتا را به عنوان روش مؤثر برای استخراج DNA از نمونه‌های برگ صوبر، سپیدار، کاج، بلوط، ذرت و برخی از گل‌های زینتی معرفی کردند. این روش استخراج توسط Buldewo و همکاران (۷) برای گل میمون نیز به کار رفته است. روش استخراج Doyle و Doyle توسط Jenderek و همکاران بر روی گونه‌های

در دو دهه اخیر بیوتکنولوژی کشاورزی چشم اندازهای امیدوار کننده‌ای را ارائه نموده است. با دستیابی به روش‌های مهندسی ژنتیک برای جداسازی و انتقال ژن‌ها، مقدمات لازم جهت ایجاد گیاهان تراریخت ایجاد گردیده است. بنابراین چنانچه مشخص است، مباحث مولکولی از اهمیت روزافزونی در مطالعات علوم مختلف زیستی برخوردار بوده و شاید بتوان گفت استخراج اسیدهای نوکلئیک اولین گام در انجام این مطالعات باشد. در اختیار داشتن دستورالعمل‌های کارآمد به منظور نمونه‌گیری و دست‌ورزی در انجام کارهای مولکولی در آزمایشگاه بسیار مهم است. در بسیاری از موارد استخراج مواد ژنتیکی با محدودیت‌های همراه می‌باشد که تغییر در ترکیب و pH بافر استخراج توانسته است در بهبود کمیت و کیفیت DNA استخراج شده مؤثر باشد (۱۳). روش‌هایی که نیاز به تجهیزات پیشرفته آزمایشگاهی نداشته باشد و با هزینه کمتری بتوان DNA قابل استفاده از لحاظ کمی و کیفی بدست آورد، بسیار مورد اهمیت است. وجود ترکیبات بازدارنده در محلول DNA استخراج شده باعث جلوگیری از فعالیت آنزیم‌های تک پلیمراز در واکنش زنجیرهای پلیمرز (PCR) و همچنین مانع عمل آنزیم‌های برشگر می‌شود (۶). در این راستا آزمایشاتی توسط پژوهشگران مختلف بر روی گیاهان مختلف صورت گرفته است (۶، ۸، ۱۳).

سیکلامن ایرانی (*Cyclamen persicum*) گیاهی زینتی از تیره Primulaceae بوده و از جمله گیاهانی است که بومی ایران می‌باشد (۵، ۲). به علت شرایط آب و هوایی مناسب، ایران یکی از مراکز مهم رویش سیکلامن محسوب می‌شود (۱). به نظر می‌رسد ایران دارای ژرم پلاسما غنی سیکلامن باشد که این امر جمع‌آوری ژنوتیپ‌های مختلف و ایجاد

شکل ۱- الکتروفورز ژل آگارز DNA مربوط به نمونه‌های برگي جوان سيکلامن حاصل از چهار روش استخراج. در هر چاهک مقدار مساوی از محلول DNA استخراجی (۵ میکرولیتر) که از یک گرم ماده گیاهی استخراج و در آب دو بار تقطیر استریل حل شده است بارگذاری گردیده است. شماره‌ها به ترتیب از راست به چپ روش‌های ۱- Lodi و Thompson Murry ۲- Doyle و همکاران ۳- Dellaporta و همکاران ۴- Doyle و Doyle می‌باشند.

نسبت مقدار جذب محلول DNA در طول موج ۲۶۰ نانومتر به مقدار جذب در طول موج ۲۸۰ نانومتر در محدوده ۱/۷-۱/۹ باشد نشان دهنده این است که جذب عمدتاً توسط اسیدهای نوکلئیک صورت گرفته و کیفیت DNA حاصله مطلوب است و از خلوص لازم برخوردار است.

با استفاده از الکتروفورز DNA در روی ژل آگارز ۱٪ کیفیت باند DNA هر نمونه مشخص شد. برای هر نمونه ۵ میکرولیتر DNA استخراج شده با ۲ میکرولیتر بافر بارگذاری و ۵ میکرولیتر آب دو بار تقطیر استریل مخلوط شد و در چاهک‌های ژل آگارز ۱٪ درصد در شرایط بافری TBE تخلیه گردید. ژل آگارز به مدت یک ساعت با ولتاژ ثابت ۱۰۰ الکتروفورز شد و پس از رنگ‌آمیزی با اتیدیوم بروماید، DNA در زیر نور (UV) در دستگاه Geldoc شرکت UVP آمریکا، مشاهده و عکس برداری شد. علاوه بر این با توجه به مقادیر محاسبه شده با استفاده از روش اسپکتروفتومتری، مقادیر مساوی از DNA حاصله از روش‌های مختلف استخراج به منظور هضم آنزیمی با آنزیم *EcoRI* مورد استفاده قرار گرفت و در نهایت پس از انجام هضم، نمونه‌ها بر روی ژل آگارز با ولتاژ ثابت ۶۰ ولت الکتروفورز شد و پس از رنگ‌آمیزی با اتیدیوم بروماید، نمونه‌های برش خورده در زیر نور UV مشاهده و عکس برداری شد. به این منظور، مقدار ۱ میکروگرم DNA به همراه ۱ میکرولیتر آنزیم *EcoRI* و ۲ میکرولیتر بافر با آب مقطر استریل به حجم نهایی ۲۰ میکرولیتر رسانده شد و برای یک ساعت در دمای ۳۷ درجه سانتیگراد قرار

مختلف ختمی گزارش شده است (۱۲).

اگرچه روش‌های بسیاری به منظور استخراج DNA از بافت‌های گیاهان مختلف صورت گرفته است اما تحقیقات در خصوص استخراج DNA در سیکلامن ناچیز بوده و گزارشات معدودی در مورد استخراج DNA از سیکلامن ارایه شده است (۷، ۱۶). این در حالی است که با توجه به اهمیت این گیاه بسیار ارزشمند و تنوع بالای آن، استخراج DNA مطلوب از این گیاه به منظور بررسی تنوع ژنتیکی و تعیین قرابت گونه‌های مختلف آن امری بسیار ضروری است.

به منظور دستیابی به این هدف روش‌های استخراج DNA ژنومی فوق‌الذکر که قبلاً برای برخی از گیاهان گزارش شده بودند به منظور تعیین بهترین روش استخراج DNA، از گیاه سیکلامن مورد استفاده قرار گرفتند.

مواد و روش‌ها

چهار روش استخراج DNA ژنومی بر روی نمونه‌های برگي جوان و بالغ گیاه سیکلامن به صورت فاکتوریل، در قالب طرح کاملاً تصادفی در سه تکرار مورد آزمایش قرار گرفتند. برای تجزیه داده‌های آماری از نرم افزار SAS استفاده گردید. نمونه‌های برگي سیکلامن در اواسط دی ماه ۱۳۸۳ از گلخانه دانشکده کشاورزی تهیه شدند. مقدار یک گرم نمونه‌های برگي در تمام روش‌ها مورد استفاده قرار گرفتند. برای استخراج DNA با روش‌های مذکور، از مواد شیمیایی متعددی در ترکیب با یکدیگر و یا در مراحل مختلف استخراج و بعد از آن استفاده گردید. چهار روش استخراج ۱- Murry, Thompson (۱۴) ۲- Lodi و همکاران (۱۳) ۳- Dellaporta و همکاران (۱۰) ۴- Doyle و Doyle (۱۱) برای بدست آوردن DNA از برگ‌های سیکلامن مورد استفاده قرار گرفت.

پس از استخراج DNA با روش‌های مذکور، رسوب‌های DNA^۱ حاصل با اتانول ۷۵ درصد شستشو داده شدند و پس از خشک کردن در ۲۰۰ میکرولیتر آب دو بار تقطیر حل شده و به مدت یک شب در دمای ۴ درجه سانتیگراد نگهداری شد. استوک‌های DNA برای استفاده در مراحل بعدی در فریزر در دمای ۲۰- درجه سانتیگراد نگهداری شدند. کمیت و کیفیت DNA استخراج شده با استفاده از چهار روش اسپکتروفتومتری^۲، الکتروفورز روی ژل آگارز^۳ بررسی الگوی برش‌پذیری DNA توسط آنزیم برشگر *EcoRI* و از طریق واکنش زنجیرهای پلیمرز^۴ مورد بررسی قرار گرفت.

با استفاده از دستگاه اسپکتروفتومتر جذب محلول‌های رقیق شده DNA به نسبت ۱:۵۰ (۲۰ میکرولیتر محلول استوک DNA به علاوه ۹۸۰ میکرولیتر آب دو بار تقطیر استریل) در طول موج ۲۶۰ نانومتر (طول موج جذب اسیدهای نوکلئیک) و ۲۸۰ نانومتر (طول موج جذب پروتئین‌ها) اندازه‌گیری و در نهایت نسبت جذب نوری محلول‌های DNA در طول موج ۲۶۰ نانومتر به ۲۸۰ نانومتر ($r=260/280$) که شاخص میزان خلوص DNA می‌باشد بدست آمد. همچنین غلظت استوک DNA با استفاده از فرمول زیر محاسبه گردید.

ضریب رقت (۵۰) × ۵۰ × مقدار جذب در ۲۶۰ nm = غلظت DNA (نانوگرم در میکرو لیتر)

در روش اسپکتروفتومتری DNA، هر واحد جذب در طول موج ۲۶۰ nm معادل ۵۰ میکروگرم در میکرولیتر DNA دو رشته‌ای است و اگر

جدول ۱- تجزیه واریانس اثرات نوع روش استخراج و نوع برگ (جوان- بالغ) بر غلظت DNA استخراجی و نسبت جذب هر یک از نمونه ها

میانگین مربعات		درجه آزادی	منابع تغییرات S.O.V
نسبت جذب ۲۶۰/۲۸۰	غلظت DNA (ng/μl)		
۲/۱۲**	۱۴۸۷۶۱/۳۷**	۳	نوع روش استخراج DNA
۰/۶۲**	۳۸۱۲/۷۶**	۱	نوع برگ (جوان/ بالغ)
۰/۱*	۲۱۵/۵۳*	۳	نوع روش استخراج × نوع برگ
		۱۶	خطا

** و * به ترتیب شان دهنده معنی دار بودن اختلافات بین تیمارها در سطح احتمال ۱٪ و ۵٪ می باشد

روش Thompson و Murry نسبت به سایر روش ها برتر می باشد. نتایج مربوط به آزمایشات هضم آنزیمی با استفاده از آنزیم *EcoRI* نشان داد که در روش Thompson و Murry به طور مطلوب برش خورده که بیانگر عملکرد بهتر آنزیم های اندونوکلاز محدودکننده می باشد که خود بیانگر خلوص بالاتر و کیفیت بهتر DNA حاصل از این روش استخراج می باشد (شکل ۳). در واقع وجود ناخالصی در DNA استخراج شده موجب ممانعت از عمل اندونوکلازهای محدودکننده از طریق اشغال کردن احتمالی سایت های برشی آنها می گردد.

طالبی چهار روش استخراج DNA را مورد بررسی و مقایسه قرار داد و در نهایت روش Thompson و Murry را به عنوان روش بهتر از لحاظ کیفیت DNA برای نمونه های برگ جوان انار معرفی نمود (۴). Jenderek و همکاران نشان دادند که روش Doyle و Doyle برای استخراج DNA از گیاه ختمی، از نظر کیفیت DNA قابل قبول ولی از نظر کمیت پایین می باشد (۱۲).

نتایج حاصل از واکنش زنجیره ای پلیمرز نشان داد که DNA استخراجی توسط روش Thompson و Murry (۱۴) از کیفیت لازم برای PCR برخوردار است که وضوح و تعداد باندهای تکثیر شده در مقایسه با سایر روش های استخراج DNA ژنومی از این گیاه موید این موضوع می باشد (شکل ۳).

در روش استخراج Murry, Thompson از مواد شیمیایی همچون پلی وینیل پیرولیدین^۷، کلرید سدیم، CTAB و بتامرکاپتواتانول^۸ در غلظت مناسب استفاده شده است. PVP از طریق پیوندهای هیدروژنی با مواد پلی فنلی ایجاد کمپلکس نموده و امکان جداسازی آنها را از DNA فراهم می نماید (۳). ماده شیمیایی CTAB به عنوان یک ماده شوینده با مولکول DNA کمپلکس تشکیل داده و آن را از موادی همچون کربوهیدرات ها و پروتئین ها جدا می کند. پلی ساکاریدهای باقی مانده از جمله موادی هستند که باعث کاهش کیفیت DNA می شوند. از وجود NaCl با غلظت ۱-۲/۵ مولار و رسوب در شرایط نمک بالا برای حذف این مواد استفاده می شود (۸). بتامرکاپتواتانول به عنوان یک آنتی اکسیدان عمل کرده و از اکسید شدن مواد پلی فنلی جلوگیری می کند (۶، ۱۵). واکنش نوع گیاه به روش استخراج مطلوب، از شرایط اساسی انتخاب یک روش استخراج است.

عوامل فوق باعث گردید DNA استخراج شده با روش Thompson و Murry (۱۴) از برگ های گیاه سیکلامن از کمیت و کیفیت مناسبی

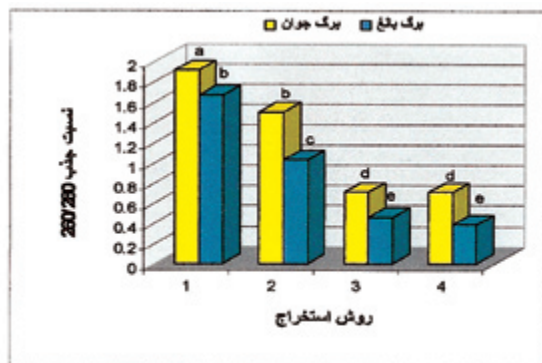
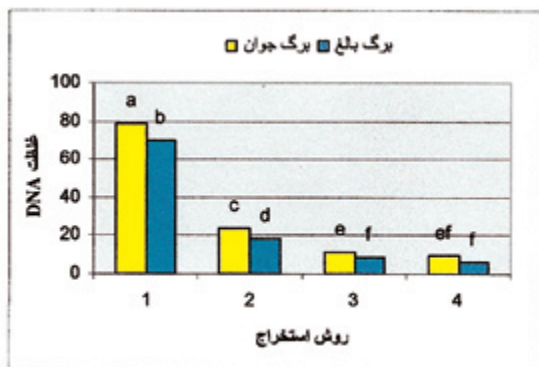
گرفتند. با استفاده از آغازگر تصادفی ده نوکلئوتیدی TIBMBD-oq با توالی ۵' CCA CGGTCAG قابلیت تکثیر DNA های استخراج شده در واکنش PCR مورد ارزیابی قرار گرفت. واکنش PCR با حجم نهایی ۲۰ لیتر با اجزاء زیر انجام گرفت:

۲ میکرولیتر بافر PCR (۱۰x)، ۰/۶ میکرولیتر MgCl₂ (۵۰mM)، ۰/۵ میکرولیتر dNTPs (۱۰mM)، ۰/۵ میکرولیتر آغازگر (۱۰μM)، ۰/۳ میکرولیتر آنزیم تک پلیمرز (۵U/μl) و ۳ میکرولیتر DNA (۵ng). شرایط PCR با چرخه دمایی بصورت یک سیکل ۴ دقیقه در دمای ۹۴ درجه سانتیگراد و ۳۵ سیکل به صورت ۹۲ درجه سانتیگراد یک دقیقه، ۳۵ درجه سانتیگراد یک دقیقه و ۷۲ درجه سانتیگراد دو دقیقه و در نهایت یک سیکل ۷۲ درجه سانتیگراد به مدت ۵ دقیقه، با استفاده از دستگاه ترموسایکلر^۹ Bio-Rad انجام گردید.

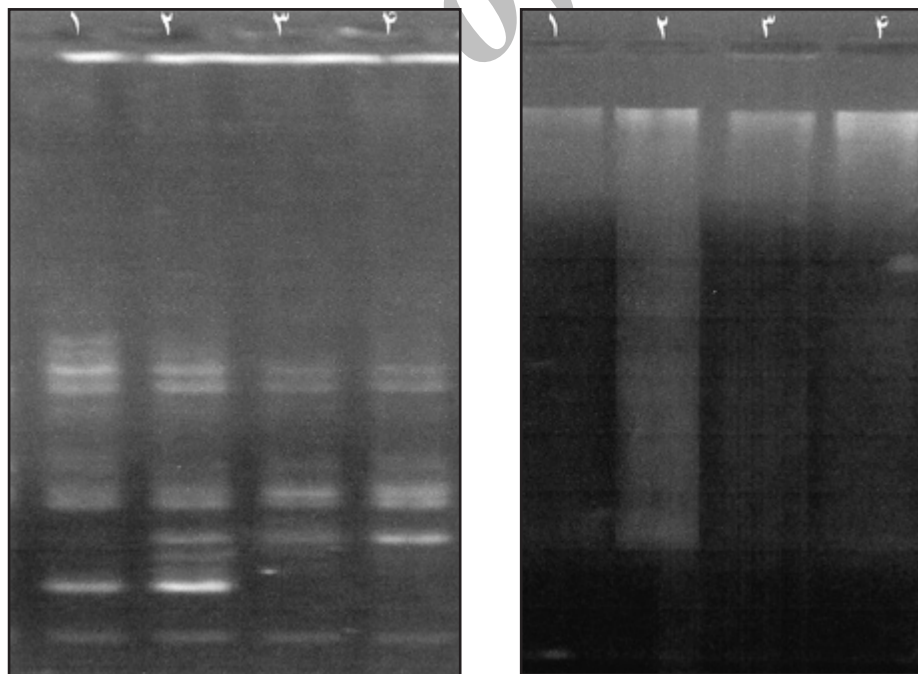
نتایج و بحث

نتایج تجزیه واریانس آزمایشات اسپکتروفتومتری (جدول ۱) نشان داد که هم کمیت و هم کیفیت DNA استخراجی تحت تاثیر روش استخراج و نوع برگ از لحاظ سن فیزیولوژیکی می باشد. مقایسه میانگین ها (شکل ۲) نشان داد که DNA استخراج شده توسط روش Thompson و Murry برای برگ های جوان و هم برگ های بالغ از کمیت و کیفیت بهتری نسبت به سایر روش ها برخوردار بود. در مقدار ۱ گرم ماده برگی بیشترین مقدار DNA به میزان ۳۹۵ نانوگرم بر میکرولیتر (۷۹μg/g) برای برگ های جوان و ۳۵۵ نانوگرم بر میکرولیتر (۷۰μg/g) برای برگ های بالغ با روش Thompson و Murry بدست آمد. در روش Doyle و Doyle اگر چه کیفیت برای برگ های جوان مطلوب است اما مقدار DNA حاصله ۱۲۲/۵ نانوگرم بر میکرولیتر (۲۴/۲μg/g) و کمتر از روش Thompson و Murry بود. نتایج حاصل از الکتروفورز در ژل آگارز تصدیق کننده نتایج بدست آمده از روش اسپکتروفتومتری بود.

استخراج DNA با روش Lodi و همکاران و Dellaporta و همکاران نتایج مطلوبی نشان نداد به طوری که براساس نسبت جذب ۲۶۰ به ۲۸۰ نانومتر، اعداد بین ۱ تا ۱/۲ بدست آمد، که این موضوع در الکتروفورز DNA نیز تأیید گردید (شکل ۱). بر اساس مقایسه میانگین ها روش Murry, Thompson برای هر دو برگ جوان و برگ بالغ از نظر مقدار DNA حاصله برتر از روش Doyle و Doyle بود (شکل ۲). کیفیت DNA نیز در

شکل ۲- مقایسه میانگین مقدار DNA حاصل به میکروگرم از یک گرم بافت برگ گیاه سیکلامن (نمودار سمت چپ) و کیفیت آن بر اساس نسبت جذب در طول موج ۲۶۰ به ۲۸۰ نانومتر (نمودار سمت راست) از برگ های جوان و بالغ سیکلامن با ۴ روش مختلف استخراج DNA به ترتیب ۱- Murry و Thompson ۲- Lodi و همکاران ۳- Dellaporta و همکاران ۴- Doyle و Doyle

شکل ۳- سمت چپ: واکنش زنجیرهای پلیمرز با استفاده از آغازگر TIBMBD-۰۹ بر روی DNA حاصل از نمونه های برگ سیکلامن که با ۴ روش استخراج گردیده است. سمت راست: و آزمون هضم آنزیمی با استفاده از آنزیم برشی Halic به ترتیب از چپ به راست روش های ۱- Murry و Thompson ۲- Lodi و همکاران ۳- Dellaporta و همکاران ۴- Doyle و Doyle ۷

7-Buldewo, S. and Y. F. Jaufeerally-Fakhim. 2002; Isolation of Clean and PCR-Amplifiable DNA From *Anthurium andreanum*. Plant Molecular Biology Reporter 20: 71a-71g.

8- Cheng, Y. J., W. W. Guo., H. L. Yi., X. M. Pang and X. Deng. 2003; An efficient protocol for genomic DNA extraction from Citrus species. Plant. Mol. Bio. Rep. 21:177a-177g.

9-Csaikl, U. M., H. Bastian., R. Brettschneider., S. Gauch., A. Meir., M. Schauert., F. Schols., C. Sperisen., B. Vornam and B. Ziegenhagen. 1998; Comparative analyziz of different DNA extraction protocols: A fast universal maxi-preparation of high quality plant DNA for genetic evaluation and phylogenetic studies. Plant. Mol. Bio. rep 16: 69-86.

10-Dellaporta. S. L., J. Wood and J. B Hicks.1983; A plant DNA minipreparation:Version II.Plant Mol. Bio. Rep.1(14):19-21.

11-Doyle, J. J. and J. L. Doyle.1990; Isolation of plant DNA from fresh tissue. Focus. Vol.12: 11-15.

12-Jenderek, M. M., K. A. Shierenbeck and A. J. Olney. 1997; Development of random amplified polymorphic DNA markers characteristic of *Hibiscus rosa-sinensis* and *H.syriacus*. Center For Irrigation Technology .

13-Lodi, M. A., G. N. Ye., N. F. Weeden and B. I. Reisch.1994; A simple and efficient method DNA extraction from grapevine cultivars and vitis species. Plant Mol. Bio.Rep.Vol 12. pp.6-13.

14-Murray, M. and W. F. Thompson. 1980; Rapid isolation of molecular weight plant DNA. Nucleic Acid Research. 8: 4321-4325.

15-Porebski, S., L. Grant Bailey and B. R. Boum. 1997; Modification of a CTAB DNA extraction protocol for plants containing high polysaccharide and polyphenol components. Plant. Mol. Bio. Rep. 15(1): 8-15.

16-Zhang, J., M. B. McDonald and P. M. Sweeney.1997; Testing for genetic purity Petunia and Cyclamen seed using random amplified polymorphic DNA markers. J. Amer. Soc. Hort. Sci.32(2): 246-247.

برخوردار باشد. برگ‌های جوان نسبت به سایر قسمت‌های گیاه دارای مواد پلی‌ساکاریدی و مواد ثانویه کمتر هستند. این مسئله باعث شد در بیشتر موارد جهت استخراج DNA از برگ‌های جوان استفاده شود. (۶، ۱۱، ۱۳). در نهایت می‌توان چنین بیان کرد که روش Murry, Thompson برای استخراج DNA با کمیت و کیفیت مطلوب از نمونه‌های برگ‌ی جوان و بالغ سیکلامن بهترین روش استخراج DNA محسوب می‌شود.

پاورقی‌ها

- 1- DNA pellet
- 2- Spectrophotometry
- 3- Agarose gel electrophoresis
- 4- Polemerase Chain Reaction (PCR)
- 5-Loading buffer
- 6-Thermal cycler
- 7-Polyvinylpyrrolidon
- 8-B-mercaptoethanol

منابع مورد استفاده

۱ - خلیقی، ا. ۱۳۸۲؛ گلکاری و پرورش گیاهان زینتی. انتشارات روزبهان. ۳۹۲ صفحه.

۲ - روی، آ. لارسون. گلکاری جلد دوم. سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهر تهران. ۴۵۲ صفحه.

۳ - کدخدایی، س. ۱۳۸۲؛ روش ساده و کم هزینه جهت جداسازی اسیدهای نوکلئیک از گیاهان حاوی مواد پلی‌ساکاریدی و پلی‌فنلی زیاد: بهینه‌سازی روش استخراج DNA در بادام. مجموعه مقالات سومین کنگره بیوتکنولوژی ایران.

۴ - طالبی، م. ۱۳۸۲؛ تنوع ژنتیکی برخی از ارقام انار در ایران با استفاده از نشانگر RAPD. مجموعه مقالات سومین کنگره بیوتکنولوژی ایران.

۵ - نادری، ر. ۱۳۷۹؛ بررسی محلول‌های غذایی، تیمارهای هورمونی و شیمیایی بر روی صفات کمی و کیفی چهار ژنوتیپ سیکلمن ایرانی. رساله دکترا، گروه علوم باغبانی دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران، کرج.

6-Bushra, C., Y. Afshan., H. Tayyab and S. Riazuddin. 1999; Mini-scale genomic DNA extraction from cotton. Plant. Mol. Bio. Rep. 17: 1-7.

